

آذربایجان

بو روزنامه آذربایجان دموکرات فرقه سین اورغانیدر

مدیر :
فتحی خشکنانی

اداره نین محلی ستارخان خیابانی

قیمتی ۵۰ دینار

آبونه	ایلیک	۱۲۰	ربال
۶	آیده	۶۵	۴
۳	۴	۳۵	۴

تهران آذربایجان ایله

رابطه سنی کسمیشدر

زنجاندان خبر ویریرلر که آذربایجان سرحد -
ینده تمرکز تاپمیش ژاندارم عده سی آذربایجان
سمن تجارت ماللاری و تجارت کامیونلارینین قبالغنی
آلوب اونلاری سرحددن قایتمگه مجبور ایتمیشدر
بیزیم سرحد فدائیلریمیز ایسه وظیفه لری مو -
جینجه ژاندارملارین بو حرکتلرینه جواب اولمق
ایچون زنجاندا اولان ماشینلاره آذربایجان حدود -
ینده چیخیلمیه جکلیرینی بیلدیرمیشلر .

بیز تهران حکومتین سیاستی دوعروداندا
باشا دوشه بیلدیریت .

فقط بونی بیلدیریک آذربایجانلیلارین تهرانه ایله
شدید احتیاجلاری یوخدور . بو کیمی اقتصادی
سیقینتی بیزیم ایشلریمیزده ایله بویوک انکسورده
بیلدیر . فقط بیزیم تهران جماعته یاریقیمیز کلیر .
اونلار گمک نورلرینین حیانتکار باشچیلارینین
حایلرلی بیجه سینده کوندن گویه ارتقمده اولان
فرکت و بدبختلیکلرینین قبالغنی المای فکریمده
اولسینلار .

بیز ایچون تفاوت ایتمز ، نوز پالاسیمیزی سودان
چیچارا بیلدیریت ، حکومت بیزیم نوز الیمیزده در ،
باشچیلریمیز نوز و میزیکلی لردر . واریمیزه فذاعت
ایدوب دولاریق . تهران جماعتی و ایرانین شهرلری
گمک بو کیمی حیانتکارلیقلره اعتراض ایتسینلر .
بیزیم تکدیقیمیز ساده در .

بیز همیشه یازوب دیسیکلریمیزی تکرار ایدیریک
« هرچه کنی بخود کنی ، گرهمه نیک و بد کنی . »

مملکت خبرلری

دن فورقارمیش در که بونولادا
شهریمیز قبالغنی ایلردن آرتیق سو
ایله تامین اولوناجاقدیر .

تازه یول چکیلر

گنچن مرتجع دولتین زمانیندا
صاین قلعه و پاندوآب آرا سیندا اولان
۵۴ کیلو متر اوزونلغیندا چاروادار
یولوندان بیز نمونه بته قلمامشدر .
لاکین ملی دولتیمنین تشکیلیندن
سونرا گنچن ایل اسفند آیینین بیریندن
اعتبار ایویول شوسه حایلنده چکیلر
که باشلانمشدر .

شاه گولونون یاشیللاشماسی
و عمارتین تعمیر ایدیللمه سی
بو گولورده تیریزیلدی اداره سی
طرفیندن حلقمیرین استراحت ییری
اولان شاه گولونون یاشیللاشماسی و
عمارتین تعمیر ایدیللمه سی ایشینه
باشلانمیشدر
بقیسی ۴۷۱ صحیفه ده

او ، نهیره نلری بیز توخو یوروق !

بلکه طهراندا اولان آرا - بخواه قوه ایسته بیر .
لرین آغای آلتیندا فالاردی .
ایران ملتین « مصالح عالی »
سینده دم و وران طهران حکومتی
هله ده خلقن آرا سیندا اغتشاش تولید
ایتمک فکریمده در ، هله ده ارومیه
قاجه سینین باش توره دیجسی ارفی
ومیلرجه ایش باشیندا اولان خانلری
محرکه و مجازات ایتسه بیدر .
طم ان حکومتی آذربایجانلیلارین
نوزلرینی و عائله لرینی طهران دان
آذربایجاندا گمک ایسته بن موقعه
نوبت ایدیر . . .
آذربایجان سرحدینده تریاکی
امته لر گوجی ایله تجاوز ایتمک

طهران حکومتی صالح و سازشمن
دم و وران کن خرو سین قویروغنی
گورسمنکده در ، بونچر بولی مرتجع
حکومت ، شاهنشاهی قوه لرین اسکاء
سی ایله بوتون ایران - احه سینده حوده
کامیش دموکراتیک جریانلارینی
خفه لک ماعخوایاسینی کله سینده سا -
لب آذربایجان ملی حکومتین عاینه
حریتی تشبث لر ایتمک ایسته بیر ،
ترانین چرکین سیاستری و اونون
طرفینده خلقمیزه تحمیل اولموش
آغیر شطرلرین عکس العمل لری ایدی
که آذربایجان حلقینی نمایه قیام
ایتمک و ایدار ایتمیشدر .

تهران حکومتی بیلدیر که بو
آزادلیق آذربایجان ایچون چوخدا
اوجوز باشا گله میب که اونون قدرین
بیلیمه سین . آرتش واحدلری و
ژاندارم لارین سرحد اوردن غافلجا
سینا فدایله حمله ایله مکلری طهران
حکومتین حقیقی قیافه سینی صالح و
سازش شایعه سی نین ماسکاسی آلتیندا
آبدینجاسینا گوسردی :

فدائیلریمیز اونلارین اکهای اولا
راق اشکال ایتدیکلری یشرلری
گنری آمیشلار ، باغ میشه و ساجوو
کندلرینی فدائیلر الله ایتدیکده
سونرا نوزلرینه دفاعی بیر رویه
دوئوشلار .

بیز اولدین بیلر یک که طهران
حکومتین لایق ا زورلاری و سر -
بارلاری نه کیمی شجاعت مالکدرلر
بیز اولدین بیلر یک که طهران
حکومتی مست و نامحکم بایه لرین
اوسینده قرار دونوب و نوز سقوطینی
نظمی صورتده دوشونمیشدر .

آذربایجان طهرانا تعرض ایلمک
فکریمده اولسایدی طهران حکومتی
پالوس کارخانه لرینده اسلحه سیز آذربا
یجان کار گهرلرینی توپ ، تفنگ و
محرکی سونکولر ایله تولدیر بیلیمزدی .
آذربایجان طهران حمله ایتمک
قوی اولسایدی طهران حکومتی
تکجه آذربایجان خلقینین فارشی
بندادیز چو که مکه مجبور ایدی ،

آرتش شاهنشاهی

گنری چکیلر

۳۱ فروردین - میاندوآب دن رسه سی صورتده
خبر ویریرلر که آرتش شاهنشاهی نین غدارانه
حمله سی نتیجه سینده مختصر دالی چکیلیمگه مجبور
اولان فدائی دسته لری سریع بیر صورتده نوز
موقعلرینی محکم تندیگدن صورفا حمله یه کچوب
سابق کی سنگرلری اولان سانجو و باغ میشه کند -
لرینی اشغال ایدیب آرتش شاهنشاهی واحدلرینی
گنری قایتارمیشلر . سرهنگ ارامین رهبرلیگی آلتیده
فعالیت ایدن بو فدائیلر دشمنین توپ ، خمپاره انداز
و مسلسلرینه اعتنا ایتمه یوب اونلاره کلی تلفات
وارد ایتدیکدن صورفا بیر نچه آت و مسلسل و
نچه جعبه فشک و دعوا لوارماتی غنیمت آلمیشلار .
فدائیلرین روحیه سی چوخ عالی در .

بو ووروشمادا آرتش شاهنشاهی بیرا فرس ، بیر
گروه بان ، ۵۰۰ سرباز جنازه سی میداندا قویوب گنری
چکیلیمیشدر .

اونلارین یارانلارینین صایی هنوز بللی دگمدر
بیزیم طرفدن ایسه شهید اولان یوخدر . اوچ
نفسر یارالی دان ایسه بیر یونگول ایکسی آغیر
وضعیته در .
دشمنین ناگهانی حمله سینده ایسه بیزیمکیلر ایله
هم تفات وارد اولمامیشدر .

بو وقته تک خاق قوشونلارینه مهاربده شرکت
ایتمک فرمانی ویریلده میشدر . فقط فدائیلر سرحدلر
یمیزی مدافعه ایدیرلر

حربی تعلیمات

یکشنبه گونی اردبیه شت آیین
بیرنده سحر ساعت ۵ دن ۷ یه قدر
۵۵۰ نفر ۵۷۱ حومه عضولریندن
ملی میداندا صلاحی حربی تعلیمات
گچریشلر

شهریمیزین سو احتیاجی ایچون گورولن تدبیرلر

چوخداندر که ، شاه گولونون
سو ویرن یوللاری تیریزیلدی اداره سی
طرفیندن تعمیر ایدیلردی . نهایت بو
جای فروردین آیین ۲۹ - دالاسالی
تعمیردن صورفا شاه بوراخیلده شد
ایندی بو چایلر سویی باهکی
ایلره گوره اوچ فات چوخالده شد
بسونولا یا صاعی اولراق شاه
گسولوه تمهیله احادی ص رآده
تعمیر اولونوموشدر . بونا گوره ده
گنچن ایلره سیتا شهریمیزه تمیز
سو گچکدر ، عین زمانا میدان
چاییندان گورولن بند ده تعمیر

تولکە میز دە نەجە ثروت تولید

ایتمە لیبیک ؟

خلفەزین سعادتی، حفاظتە سە، معارف و بوتون خوشبخت یاشایی نین تەمین ایدیلمە سی هە بۆلە تمام تولکە میزین حەقیندە نظر دە توتولان اصلاحاتین حیاتی گەنجیر- یلمە سی ایچون سرمایە و ثروت تولید ییتین وسیلە لایینە احتیاجمیز وادەر .

هەر حالدا وڵتیمیز دە ترقی و تمدن یاراتماق یالینیز عمومی ثروت تولید ایتە و اوندان خەلقین نفعینە استفاده آپارماق واسطە سیلە اولاییلر .

قطعی بیر صورتدە عمومی ئ- وتی و سرمایە لری بیز گەڕە ئۆز توپرایمیزدان خەلقمیزین فەداکارلیق و زحمت و جدیتی سایە سیندە الە گتیرە، بونون ایچون یالینیز ایکی طبعی و زنگین منبع لردن استفاده آپارماق کە اونلاردا معدن لر و فلاحتی محصول لاردان عبارتدەرلر .

عزیز تولکە میز آذربایجان چوق مختلف معدنلرە و بول محصول ویرەن مثبت توپراغا صاحب اولد . و غونا گورە ان مەم صنعتی و فلاحتی بیر یش حساب اولوتور .

آذربایجانین فلاحتی محصول- لارینین بول اولماغینە گورە بعضی استعماری سیاستلرین عامل لری همیشه چالیشیلار بوفکری تبلیغ ایتسینلر کە تولکە میز فلاحتی بیر مملکت در و گەڕک اونون فلاحتینە چوخی توجه ایدیلسین .

لازم گلیر بۆ قسمتی ایضاح ایدە کە بۆ فکریین صاحب لاری دیدیگیمیز کیمی استعماری سیاست لریین و استعمار چیلارین نمایندە لری درلر . بونلار ایستەبیلر بۆ جور فکر لریین نشری و تبلیغە ییزیم تولکە میزین صنعتی اولماغی نین قباغینە چیقین لر .

آذربایجان فلاحتی بیر تولکە اولدوغی حالدا اونون اکین و حاصل لری و خام مادە لری کرک خارجه گیتسین چونکە ارتجاعی حکومت لری ایستەبیلر کە بۆ لکە میز صنعتی اولسون .

اونلار ایستەبیلر کە تولکە میز ترقی ایلە سین، اونلار ایستەمە بیلر کە کارگر راحت یاشاسین و خلق ایشینز قالماسین اونان گورە دە بۆ کونە دۆق تولکە میز دە فابریقە لری و کارخانە لری قورولما ییدر .

حالبو کە اگر تولکە میز دە فابریکە اولورسا او محصول لاری خەلقین احتیاجی اولان حیاتی مواددە تەسیدیل ایدیپ و نتیجە دە چوخ اوچوز باشا کلمکە برابر ییزی خە رجه محتاج اولماقدان قورتارار .

بیر داهای پاموق، کف، چغندر کیمی محصول لریمیز کایتا لیستی سەندیکا و شرکت لریلە ییزیم ایچون چیت، پارچه و قند اولمایپ و خەلقمیز ئۆزگە لریین استثماری الیندن خلاص اولار .

آذربایجان بۆ بۆلکە کارخانە لره توخوجولوق کارخانە لری یاپاروز

۱۹ و ۲۰ نجی عصرلر دە تبریز دە ادبیات

۴۰

مقالەزین حجمی بوشاعلر حەقەدە اطرافلی دانیشماغا امکان ویرە- دیگەدن اونین خورشید بانو ناتوا- یازدیی غزلیندن ایکی مصرع گۆسترمکە شاعرین ادبی قدرتی نشان ویرەجگیک :

پربشان زلفی ماه اوزدە جانان سایان آیدر ، جهان اهلی اودر کە آی دوتولجق مین فغان آیدر .

بارە سیندە دانیشدیمز شاعرلر سیراسندا شمس تخلصی بیر تبریز لی شاعرین دە یارادیجیالیق دقتە شا باندر . او ، بیر مدت غربتدە یال شایقدان سوزنا تبریزه فایتمش و بورادا روضه خوانق ایدە رگ ۱۳۲۲- نجی ال هجریدە وفات ایتمشدر .

آشاعیداکی پارچا شاعرین قدرتی بیر قلمە مالک اولدیمنا شاهددر : حسرت لعل لیبین گولوم ایدیب قان سنسینز ، غم اندوهیلە کچدی منە دوران سنسینز .

ای گوزیم نوری، اوراق اولما گوزیمدن بیر دم ، اشک چشمیلە دوتار عالمی طوفان سنسینز .

وطن حسرتی ایلە غربتدە شەر لری یازان شاعر لردن بیر ی دە ناصر در کە ، ۱۳۲۴ - نجی هجریدە شوشه شهربندە وفات ایتمشدر . او نین آشاعیداکي سوزلری ئۆز وڵتیندە کی وضعیتی آیدین گۆستریز : غربت ائلردە گونول همدم دلدار اولمش ، وطن ایچرە نیه بیس درده گرفتار اولمش .

تبریزی ترک ایدیب باشقا شەر لردە ، خصوصاً مراشەدە یاشایان استعدادلی شاعر لردن بیر ی دە حاجی مهدی آقا شکو هیدر . او ۱۸۲۵- نجی میلادی ایلیندە تبریزدە آما- دان اولمش و ۶۵ ال عمر سور میشدر . آذربایجان دیلیندە یاز- یلمش دیوانیندا کی پارچالاری نظر دن گچیردیکدە بللی اولور کە ، شاعر عمرین چوخونی مراشە شەر بندە یاشامش و بوشەر حەقەدە گوزل شەرلر یازمشدر . خیردا تجارتلە مشغول اولان شکو هی استانبول ، تهران ، عراق و سائرە یرلردە سفر ایتمشدر . هر هانسی بیر شەردە اولورسا - اواسون شاعری دوغما شەری تبریز همیشه ئۆزینە جلب ایتمشدر . حتی دائمی یاشادیی مراشە شەرنی دە غربت حساب ایدە رک دیمشدر کە : «منیم هر بیر گونیم غربتدە بیر شام غریبان دور» تهراندا اولارکن بئە اوغلانلارینا عین روحدە بیر شەر یازمشدر :

نور چشمایم ای حسین و حسن ، اوزونی بیر اولور گوریم گورە سن .

فایزکاسی - زنجان معدنلرین ایشە سالینماسی و یش بولگوسى و باشقا- لاری بۆ سوزە آیدین مثال و شاهد لدن بیس دیلین عاشقین اینجیدیر .

گونوم آچماز نه گلشتم ، نه گیم ، سیزدن آری نه دانیشیم . نه گولوم . شکو هی یارادیجیالیق ایلە یاختندان تانیش اولدقدان بۆ قدرتی صنعت کاردان آذربایجان ادبیاتی تاریخندە بحث ایدیلمە دیگنە تاسف ایتەمک اولماز . شکو هی ۱۹-نجی عصر آذربایجان ادبیاتین اساس خصوص- صت لرینی ئۆز اثر لریندە عکس ایتدیرەن بیر شاعر در . او ، بیر طرفدن فضولی ایلە باشلان غزل ، قصیدە جریانی، دیگر طرفدن ایشە واقفە باشلانان ریالیست شعر جریا- نینی دوام ایتدیرر و هرایکی ساحە دە دە موفق اولور . اونین اشاغی- داکي غزلینی نظردن کچیردک ، سالمانی بومخت هجرانە همیشه ، یاندیرما منی آتش سوزانە همیشه ، کولوم سر زلفندە چکەر ناله دمام ، شورە گلی زنجیردە دبانە همیشه ، گورسم اولورام زلف پربشانی پربشان ، چک زلف پربشانە بری شانە همیشه . . .

بۆ غزل نه قدر ساده و سلیسدرە شکو هینین عروض وزنندە یازیلمش بۆ کیمی شەرلری اونین بوزنە نه قدر حاکم اولدییی اثبات ایدر . اونین شەرلریندە دیل طبعی اولدییی کیمی ، شکلی جەتلر دە (وزن ، قافیە ، آهنگ و سائرە) اولدیجی طبعیدر . مثلاً آشاعیداکي مصر اعلاردا قافیەلرە دقت ایدین . بورادا «ویون» ، «ویون» سوزلرین قافیە خاطرە سنە ایشلندیگنی کیمسە ادعا ایدە بیلمز : عید قرباندا کسیر خلق قویون قربانی ، کسگین عاشقنی سن دە بویون قربانی .

شکو هینین آذربایجان ادبیاتی تاریخندە دوتدیغی مەم موقع . اونین هجا وزنندە یازدیی شەرلر دە محکمە نیر . او ، عرضدا اولدیغی کیمی هجادا ادا استاد در . واقفدن الهام آلان بۆ استعدادلی شاعر هجارتینین ۸ ، ۱۰ ، ۱۱ هجالی نوغلریندە اولدیجی جادیی پارچالار یازمیشدر . واقفین «کونولدن کونولە یوللار گورونور» مصراعدان ملهم اولان شاعر یازیر :

آز منیم باغری قان ایلە دولدور ، دردین بوجانمدا هامودان بولدور ، دیرلر کونولدن کونولە بولدور ، شکو هی کونولندن نیه آز گچیر ؟

شکو هی خلق ادبیاتین تاثیری آلتندا گوزل تجنیسلر دە یازمیشدر . جناس آذربایجان ادبیاتی تاریخندە شاعرین قدرتی گۆسترن شکلی جەتلردن بیریدر . بۆ ساحە دە شکو هینین فعالیتی تقدیرە لایقدەر . مثلاً :

سنه خوش گلیر عاشقین شیونە ؟ دگل یاخشی ترک ایلە بۆ شیونە ؟ یاخود :

قول اولدیم کە بلسکە یار آلا منی ، چک اول خنجرین گل یار آلا منی ، ویاخود :

لبن لعل و مرجان ، دیشین اینجیدیر ، لدن بیس دیلین عاشقین اینجیدیر . (اورتار مادی) .

شکو هین قوشمالاری دا اونین خاق ادبیاتندان الهام آلدیمنا بیر دلیدر . شەرلریندن باشقا شکو هینین حکامە و منظوم حکامە لری دە واردر . ۱۹- نجی عصر آذربایجان ادبیاتی تاریخندە آدی اونودولان شاعر لردن بیر ی دە حیران خانمدر . کچین ایل سووت اتفاق ایلە مدنی رابطه جمعیتمین تبریز شعبە سی طرفدن نشر ایدیلن بر کتاب بۆ قدرتی شاعرین حیاتی و ارادیجیالیق حەقەدە ییزه اطرافلی معلومات ویریر . ۱۹-نجی عصرین اوللریه . یاشامش اولان حیران خانم ئۆز یارادیجیالیندا اساساً فضولی ادبی مکتبنی دوام ایتدیرر . اونین بیر سیرا غزلدی واردر کە ، فضولیبه نظیرە اولراق یازیلد . شەر . فضولینین «دوتولدی غم اودینا شاد گوردیگین کولوم» مصراعیلە باشلانان غزلیه بئزەدەرک حیران خانم یازمشدر :

اولوبدی غم یاتاغی شاد گوردیگین کولوم ، داغیدی غصەدن آباد گوردیگین کولوم .

ینە فضولینین «عشقدن جانمده بیر پنهان مرض وار ای حکیم» مصراعی ایلە باشلانان غزلیه- نظیرە اولراق حیران خانم یازمشدر :

بیر نظر لعل لب جانانە ایلە ای حکیم ، چارە بۆ درد درمانە ایلە ای حکیم ، بۆ کیمی نظیرە لردن داهاجوخ مئل گتیرمک ممکندر . حیران خانمین اثر لری ایچریسندە هجا وزنندە یازیلمش پارچالار دانظر دقتی جلب ایدیر . بوشەرلر واقف قوشمالارینی خاطر لادیر :

گوزیم یاشی فراقدن اوزیمده ، سراسر لؤؤ غلطانە بنزەر . اگرچه عاشقین چوخدر ولیکن اینانما هیچ بیر حیرانە بنزەر ، حیران خانمین یارادیجیالیق هەلە لیک ادبیات عالمنده اطرافلی بیر صورتدە تحلیل ایدیلمە ییشدر . آذر- یایجان دیلینی مکمل ییلن بوشاعر ئۆز آنا دیلیندە و فارس دیلیندە گوزل غزللر ، ترجیع بندلر ، مخسسلر ، ملمعلر ، مثنویلر ، قوشمالار یازمیشدر . اونین شەرلریندە بیر سیرا تاریخی حادثەلر ئۆز عکسینا تاپمیشدر کە ، بونلار هم ادبی ، هم تاریخی جەتدن مراقلیدرلار . حیران خانمین :

دوستان ! سالدی آیفادان منی هجران سیتی ، فلکین محنتی ، هم آیریلیر دردو غمی سوزلریندن بللی اولور کە او گنجلیگندە غربتدە قالمش و بوسه بیر سیرا هجرانی شەرلر یازمشدر . اونین «ایتدی سەندی خاکیلە یکسا گوز یاشیم» دیمە سی تبریزدە اولدیمنا شهادت ایدیر . مقالە منیم حجمی حیران خانم حەقەدە اطرافلی دانیشماغا امکان ویرمیر . بوشاعرین بوتون اثر لرینی توپلادان اونین حەقەدە عملی - تدقیقات ایشلر آپارماق آذربایجان ادبیاتی تاریخی زنگینلشدیرمکە کومک ایدەجکە (اورتار مادی) .

آذربایجان ملی داستانلاری

۲۶

قاتار قاتار دوملریم اونا بوکلیک
اولسین، فیزیل گوموش پول کرکه
اونا خرچلق اولسین، دنیا شیرین
جان عزیز، جانیمی قیاسیلرم،
یونی بیلگیله،
دلی دمرول باباسیندن امیش
یوزوب سوردی آنا بیلرسنمی نه؟
اولدی؟ گریک یوزیندن آل قنادلی
عزرائیل اوجوب گلدی، جانیمی
آلماق ایسته دی، بابامدن جان
دیده ویرمدی، سندن جان دیلیرم،
آناجانین منه ویررسنمی؟ یوخسا
اوغول دلی دمرول دیوب آغلیر
سنمی؟ آجی دیرناق آغ یوزینه
چالیرسنمی؟
آناسی دیدی: اوغول اوغول
ای اوغول، دوقوز آی قارنیمده
گوتوردیکیم اوغول، اون آی
دبنده دنیایه کتیردیکیم اوغول دولا-
دولاب آغ سودیمی امدیردیکیم اوغول
ساسی دیلمی کالر الینده دوستاق
اولدین اوغول، فیزیل آقچه گوجه
سنی قورتاردیم اوغول، دنیا شیرین
جان عزیز، جانیمی قیاسیلرم، یونی
بیلگیله، آناسی دا جانین ویرمدی،
بیله دیدی.
عزرائیل گلدی دلی دمرولین
جانین آلماق، دلی دیسر: مره
عزرائیل امان، تارین بیرلیکینه
یوخدر کمان. عزرائیل دیسر: مره
دلی قوات داخی نه امان ایستیر سن،
آغ سقالی بابانه کیدین جان ویرمدی،
آغ برچکنی آناه کیدین جان ویرمدی.
دلی دیسر: حسرتیم وار.
عزرائیل دیسر: مره دلی حسرتین
کیمدر؟
- یاد فیزی حلالیم وار، اوندن
منیم ایکی اوغلیم وار، امانتیم وار
اونلاره اصمیرلوم، اوندان صورنا
منیم جانیم آلاسن.

میانہ حوزه لرینین فدائیلرہ
وآردیکلری ہدیہلر
طرلان داد گری ۵۰ ، جوراب
کریستنه ۴۰ ،
انجی بگم خونیک جان ۱۰ ،
روزافا سیارووا ۶ ،
اولیا گریگوریان ۲ ،
عباس سلیمانی ۵۰ ، ریال
ابراہیم میدانی ۴۵ ،
حبیب داد گستری ۴۰ ،
علی نجفی ۴۰ ،
میرعلی اصغر خلخالی ۴۰ ،
سیف اللہ عبدالعلی زاده ۲۰ ،
میرعلی اصغر سیدی ۱۰ ،
عباس قره داغی ۵ ،
مسبب قره داغی ۱۵ ،
ابراہیم ملکی ۸۰ ،
جواد ملکی ۵۰ ،
علی ملکی ۵۰ ،
حسن اکبری ۲۰ ،
ستار اکبری ۲۰ ،
ابوالقاسم عطاری ۱۰ ،
احمد عطاری ۱۰ ،
رشید کندوانی ۵ ،
حسن سرابی ۵ ،
ابراہیم ممائی ۵ ،
عبدالحمید شاه محمدی ۵ ،
موسی ایلداری ۱۰ ،

گوردیم دون ویردیم سنون ایچون،
آلیرسن ایکمیزین جانمزی بیله
آلکه، قویورسن ایکیخیز جانمزی
بیله فویکھ، گرمی چوق قدر تازی.
حق تعالی به دلی دمرولین سوزی
خوش بلدی، عزرائیمه ارایله دی،
دلی دمرولین آتاسین آتاسین
جانن آل، اوایکی حلاله بوز فرق
ایل عمر ویردیم.
عزرائیل دلی نون باباسین آنا
سنین جان آندی.
دلی دمرولی بوز فرق ایل بولدا.
شینه داخی یش یاشادی.
ددمم نورقو دگندی بوی بو-
یلادی، صوی صویلا دی، عاقیلدی.

محمد علی دوزدوزانی

(گندی ذلت دورہ سی)

گندی ذلت دورہ سی گندی عجب خوش روزگار
قید غمندن قور تاریب خلقیم اولوبدر بختیار
آذرستان یوردی بر باغ ارم اولموش بو کون
قرمزی گلار آجوب گاشتری چون لاله زار
ای وطن ایمن یاشا شاد اول سنی حفظ ایتمگه
شیر تک ملی قوشونلار دورینه چکمیش حصار
جانیمیزدا وار تقدری جان سنی حفظ ایله ریک
دشمنی محو ایتمگه ییزلرده واردر اقتدار
نوز گه نین یوخ اختیاری ییزلره حکم ایله سین
اولموشوق نوز یوردوموزدا ییزده صاحب اختیار
ملتین قدرت الی ظلمین بناسین محو ایدوب
ایله میش عدلین اساسین نولکه میزده استوار
صفحه تاربخده یازمیش قیزیل بیر خطلمه
قوییدی آذربایجانلی باشه تاج افتخار
بو آییق ملت تاثیر چوخ یاخشی دوستین دشمنین
بللی در بوندان صورنا اولماز داخی اغیاره یار
قهرمان خلقیم دوزیب ایلار بویسی زحمتاره
ایلدی همت ایدوب ملی حکومت بیر قرار

اعلان

چونکہ باغ بیشہ طرفیندہ میر مقدار پول و نچہ عدد آمریکا ایسی
میر مقدار نجار اناہیسی بد گمان میر آدامدان کشف اولوبدور هریر
کسین اولسا نشان لرین و برمکله نظمہدن آلایلر ش ۴۵
وزارت داخلہ معاونی و نظمہلر رئیس سرہنک میلانیان طرفیندن دادار

آذربایجان مطبعہ سی

هميشہ ساکت و صامتليگين حکمرانلق ايتديگي بودائره ده
ايندي، اراسي کسيلمندن ايشيدلن ماوزور، برنو و بش
آجیلان نمره لریندن قولالار دوتور، نوره گلر ايسه واهمندن
جابالبوردی.

ووروشمامیزین ایکنجی گونی محاصره نین دائره سین
کافی قدر کیچیتدیک، ووروشمانی ايسه اول گونه نسبتا
آرتق درجه ده قریشیدردیق. صونکی کونده بو طرفیله،
داها صونکی کون ینه بو منوال ایله. مختصر ۷ نجی کون
دشمنین جانی، لایب بوغزینا بیدیق. اونلارین آذوقلر
نین قورتاردیقنا هیچ شک و شبه ییزوخ ایدی. بیلیردیک
که اجتیق و فلاکت چکیرلر. صباح یا او یسری کون
تسلیم اولاجاقلاری کوزیمیزین قاباغیندا ایدی.
۸ نجی کون آخشامدان، فضائی دومان آلدیمی ایچون
صبح زمانیندن فارباغما باغلادی.

دقیقه لر کیچدیکیجه یاغما پروسمی شدتلندی. آخر
۱۵ اولدیکه ۱۰-۱۵ دقیقه بیر مافدن اوپانی گورمک
ممکن اولمادی. طبعی بو آجقانی وقتینده استفاده ایدرمک
فره نهمیز هجوما کیچمک ایچون ییزه امر ویردی ییزده
هورا چکیب اییرییه، مغاریه، دوشرو، سرعتی آدیم
لارلایریمکه باشلادیق. سنگر لرینی، مغاره تین آشیرینلر
محکم قیدی دشمنر، ییزم اوردا محاصره ییزدیم. گیب
ایله لغدیلار و دوشمنه من، جابالارینی نولوم چنگلاند
قورتارماق ایچون هر صی بیر طرفه دوشرو قاچما باغلادی

بکتر حائیلی

حیاتدا منیم نصیپیم

۱۵

لاری، بوزوردی. جمالہ آجیلانینی چینگندن آلاق ۳ کولله
آندی. بو حالدا میشه نین کناریندن - «آدام کیمسن؟»
دیهن بیر سس ایشیتدیک جمال اوجادان، ییز باغا دوشمه -
دیگیمیز بیر نیچه سوز دیدی. فاراوول داعینی سوزلری
تکرار ایتدی. بوزمزدن فاراوول آنلادیکی، ییز اونلارا
کومت گلمیشک، جمالدا آنلادیکی، او کیمکیچ، اورادا
فدائیلر طرفندن پست ماموری تعیین ایدلمیشدر. اونلارهر
ایکیسی، بیر بیرنه یاخینلاشدیلار، آل ویریب گوروشدیلر
ویر آزاد دانشدیلار. صورنا جمال اوزینی ییزه چپ ویریب
- «سبز اورادا دایابن، من، فدائیلر باشجیسی ایله گو-
روشم دیوب، میشه نین آجاجلاری آراسیندا نظرمیزدن
غایب اولدی. بیر ساعتدن صورنا قایدوب ییزی چاغیردی
ییز میشه وارد اولدوق. صیق آجاجلارین آراسیله ییز
خیلی مسافه گیتدیکدن صورنا فدائیلر منگرنه چتدوق و
مشاهده لریمیزدن حیرتده قلدیق. حقیقتا احتیاج انسانی
چالیشماغا مجبور ایتدیگی کیمی دوشومگده مجبور ایدرمیش
لوجاق فدائیلر، قیش هواسی لیر، بوران شاختا و صوغرد
ندان نوزلرینی و آنلارینی محافظه ایتمک ایچون محکم و
لباقلی سنگرلر دوزملتمیشلر. ییزی نهایت عرت و احترا

مملکت خبرلری
اول صفحه دن بقیه

ستارخان و باقر خان آدینا
گمیلر ایشه سالیندی
گنجه فاسد دوات زمانی
ارومیه دریاسیندا اولان ایکی گمی
تعمیر احتیاجلاری اولد یغیندان
استفاده سیز قالمیشیلار. لایق
ملی دولتمیزین تشکیلیدن صورنا
بورادا اولان گمی تعمیر ایدن ایشچی
لرین ۵۰ نفری فداکارلیق ایدیب
افتخارلی اولاراق ایش ساعتلر
یندن صورنا اوچ مین ساعت ایشله
یهرهک بو گمیلری ایشه سالمیشلار.
بو ایشچیلرین عملی تقدیر
ایدیلیمیشدر.

جمعه گولونون حربی تعلیمی
جمعه گونی فروردین آیین
۳۰- ندا آخşam ساعت ۴- دن ۶- یا
قدر مدته ایکنجی حومه نیر عضو-
لریندن ۲۷۵ نفری ملی میداندا
حربی تعلیم گنجیمیشلار.

فرقه نین سیاسی قورسونون
درسلری باشلانیدی
جمعه گونی فروردین آیین
۳۰- ندا تبریز شهر قومیتسی سالو-
نوندا فرقه نین سیاسی درس قورسلا-
رینین بیرینجی درسی کچریلمیشدر.
بودرسنده ۷۰ نفر فرقه عضوی
اشرک ایشیتدر. سیاسی درس
قورسلاری هفته ده ایکی دفعه دوهنجه
گونئی آخşam ساعت ۶- دان ۸-
قدر، جمعه گونلری ایشه سحر ساعت
۷- دن ۹- قدر اولور. بوقورس
سیاسی جهندن باجاریقی فرقه قادره
ولاری یتقیدره چکدر.

ینی کورپو لرین سالیمناسی
وتعمیری

پول، پست، تلفراف و تلفن وزیرلیگی
طرفیندن آستارا واردیل اراسیندا
اولان شوشه دار پولونور دوتکه -
لری ۳- ۴ متر نیشلندیرله چکدر.
همچنین آستارا و اردیل شوشه
پولونون آراسیندا واقع اولان بهار-
ستان واع جای کورپولرین اوستی
آغاجدان فایزیدیلر ایچون خطرلی
اولدولاریندان بونو ایله عوض اول-
جاقدر. اردیل ایله نیر آراسیندا
اولان حاجی صادق کورپوسی ایشه
تمامیه آرادان کئندیکینه نوره اونون
عوضینده یتنی داش کورپودوره لیدله
چکدر.

§ § §
گهنه پوللارو کورپو لر تعمیر
اولوناجاقدر

آستارا، اردیل، نیر، سراب
و بوستان آباد شوشه پوللارینین
اوجولموش و تعمیر بو پوللارداکی
احتیاجی اولان کورپولرین برپا ایتمسی
ایچون لازمی حاضریق کورولوش
و بو یاخین کونلرده ایشه باشلانلا-
جاقدر.

عین زماندا «سولا» کئندیندن
باشلایب «ویرید» قوه خانه سی یانیندا
آستادا پولونا قارشان بیرنه گران

محاکمه نین گیدیشی

گیچن گون یازدیفیمیز کیمی
شنبه گونی فروردین آیین ۳۱- نده
ساعت ۳ گون اورتادان صورنا باشدا
سرهنک زنگنه اولماقلا اورده می-
اشرارینین محاکمه سی فردوسی
مدرسه سنن سالونیندا ادامه تاپدی.
بوگون جمعیت اولکی گونلره
نسبت دها آرتیق ایدی.
سالوندا بوتون یئراسر اشغال
اولوندیدان سوای بالقون و قور-
یدورلاردا جمعیت ایله دولو ایدی
و دها بیر چرق جمعیت سالوندا
آیاق اوسته دوروب محاکمه نین
جریانینی ایشتمگه منظر ایدی.
سالوندا یئر اولمادی ایچون
هوانین باغینلیق و نامساعد اولماغیه
برابر خارجهده خیاباندا دا بیر چرق
جمعیت محاکمه نین نتیجه سینی
آنلاماق ایچون توپلانمیشیلار.
بوندان آنلاغیلردی که خاق
محاکمه نین نتیجه سینا آرتیق درجه
ده علاقه دار در.
خاق هیجانلی اولماقلا برابر
محاکمه نین انتظامینی بوزماغا بو-
یوک سعی ایدیردی.
ساعت اوچه یاخین ایدی که
هیئت اضاا و مدعی اعمراق هیتی
محاکمه ده حاضر اولدیلار، و
محاکمه نین اجلاسی ژنرال پناهانین
ریاستی ایله تشکیل تاپدی.
ابتدا متهملرین بیرینجی و کبلی
آقای هدا آرز تپیه ایتدیگی لایحه

شوشه پولونون ناهص اولان ۱۰ کیلو
متری دها چکیلچکدر که صورنا
بو پول خطرلی اولان حاجی امیر
گدیگینی گورمه چکدر.
فرقه عضولری
سواد سیزلیقلارینی لغو ایدیلر
فرقه عضولرینین سواد سیزلیق-
لارینی لغو ایتمک ایچون شهر فرقه
قومیته سینین قرارینه گوره بیر آید-
ان آرتیق در که بوتون حومه لرده
«سواد سیزلیق لغو قورسلاری
آچیلیمیشدر»
شهر قومیته سنن قرارینه گوره
فرقه عضولری ۳ آیدا قدر تون
سواد سیزلیقلارینی لغو ایتمه لیدرلر.
بوتون کارخانه اورده حربی تعلیم
حال - حاضر دا تبریز بوتون
کارخانه لرینده حربی تعلیم «مچیر-
یلمکده در. بوندان علاوه شهر
قومیته سنن قرارینه گوره بوتون کار-
خانه لر محوطه تعلیم لریندن باشقا
عمومی تعلیمات ایچون هفته ده بیر
گونده ملی میداندا گله چکدر.

تبریز یا شیللاشیر
تبریز بلدییه اداره سی طرفیندن
بو گونه قدر شهرین مرکزی خیاه
بانالاریندا ۵۰۰۰ عده گیمی آغاج
اکلیمش و سردار ملی باغیندا
یا شیللاهد بریلا سبنا باشلانیمیشدر،
جنس لرین قیمتلری اوچوز لایر
تجارت و اقتصاد وزیر لیگی
طرفیندن فروردین آیین ۲۸- نین

اعتبارا قوماش مالین قیمتی تومنسه
بیر ریال سیندیریلیمیش و همچنین
« بانک ملی دلاور » و « خجستان »
چالاری، گرگان، اشنوسیکارلاری
و « لوی شکر اولکی قیمناریندن
آخاهی

آذربایجان مجلس ملی سنن
خالصه لرین بولونمه سی حقیقده شکایت
مرجمی

۱- نجی ماده - فلاحت وزارتتی طرفینده رسمی روزنامه ده اعلام
اولونان خالصه لره نسبت علاقه دار اولان هر شخص ۴۵ گونه قدر
عالی محکمه یه کتبی صورتده نظام ایتمه که حقیقی در .
۲- نجی ماده - عالی محکمه بو گمی شکایتلره ماهیت جهتجه
یتیشدیکدن صورنا حکم صادر ایدیهک و بو حکم حضوری و یا
غیابی اولورسا هر صورتده اتمی در .
۳- نجی ماده - عالی محکمه لازمی تحقیقات ایچون محلی محکمه
لردن استفاده ایدیه یلر .
۴- نجی ماده - شکایت ایدنلر تون مدرک لرینین اصلین یا تصدیق
اولموش سوادین ایکی نسخه عرضحل ایله برابر محکمه یه ورمیلدر .
قید - شکات ایدلر تون سندلری و مدرکلرینی عرضحل
ایله برابر ورمگه امککارلاری اولمازسا محاکمه نین بیرینجی جلسه
سینه قدر اونلاری تسلیم ایتمه لیدلر .
۵- نجی ماده - ابلاغ و احضار رسیده لیک جاری قانسونلار
موجبجه انجام اولاج قدر .
۶- نجی ماده - بو کیمی شکایت رده عرضحل فلاحت وزارتتی
طرفیندن وریله لیدر .
۷- نجی ماده - شکایت عالی محکمه یه وریلدیکینه محاکمه
نین بیرینجی جلسه سینه قدر فلاحت وزارتتی شکایته مربوط اولان
بوتون سابقه لری عالی محکمه یه گوندریلیدر .
قید - محاکمه جاسه سینده فلاحت وزارتتی طرفیندن رسمی
وکیل یا نماینده حاضر اولوب لازمی توضیحات ورمیلدر .
۸- نجی ماده - بو کیمی شکایتلره گوره وریلق عرضحال
لار تمبر و باشقا خرجلردن معافدر .
یوخاریدا قید اولونان قانون ۷ ماده دن عبات آذربایجان
مجلس ملی سی هیئت رئیسه سنن ۲۷ فروردین ۱۳۲۵ تاریخلی
جلسه سینده تصویب اولوندی .

آذربایجان مجلس ملی سنن رئیس . حاجی میرزا علی شهبازی
آذربایجان مجلس ملی سنن کاتبی . م . ولانی
اجراء ایدیلیمین . باش وزیر پیشه وری

آذربایجان ده قرات فرقه سی
تبریز شهر قومیته سنن حومه لرینین هفته لیک حربی
تعلیمات گون و ساعتلری

چاق	حومه لری	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰
شنبه	۸-۶				۴-۲		۶-۴				
یکشنبه						۸-۶					
دوشنبه	۶-۴	۴-۲					۸-۶		۳-۱	۶-۴	
سه شنبه			۶-۴	۴-۲				۸-۶			
چارشنبه					۶-۴	۴-۲				۶-۴	۲-۲
پنجشنبه							۸-۶				
جمعه	۶-۴								۳-۱	۶-۴	

دقت !
آنامین دیدیکلری
۲۰۰ صفحه ده
یازانی : فتحی خشکابی
چاپ آلتیندا در و تیزلیکه نشر اولیناجاقدر